

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Drie Linden

Plaats : 's-Gravenhage
BRIN nummer : 04ZT|C1
Onderzoeksnummer : 285296
Datum onderzoek : 28 september 2015
Datum vaststelling : 26 augustus 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Drie Linden heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school haalt voldoende, maar magere eindresultaten.
- Het aanbod van de school is eigentijds.
- De leraren hebben in voldoende mate zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
- Het didactisch handelen kan beter afgestemd worden op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Het schoolklimaat is veilig, prettig en ondersteunend.
- Directie en leraren hebben veel aandacht voor het wel en wee van de leerlingen en hun ouders.
- De directie stuurt de kwaliteitszorg gericht aan.
- De leraren handelen vanuit een gezamenlijke visie en zijn bereid zich verder te ontwikkelen.
- De dialoog met de ouders en de omgeving is goed.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De eindopbrengsten zijn over drie jaar gezien voldoende. In 2013 en 2014 lagen ze boven de ondergrens van de inspectienorm en in 2015 lager dan deze ondergrens. Directie en team zijn met externe specialisten aan de slag gegaan om het tij te keren en eindopbrengsten te behalen die in lijn zijn met de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Het doel is om onderwijsresultaten bij alle vakken te behalen op het niveau van het landelijke gemiddelde.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Het aanbod op basisschool De Drie Linden is breed, eigentijds en dekkend voor de kerndoelen. Leerlingen met taalachterstanden gaan naar de taalklas. Hier krijgen zij gedurende één schooljaar intensief taalonderwijs. De school neemt ook deel aan activiteiten in het kader van het project Verlengde Schooldag van de gemeente Den Haag. Op het gebied van catechese, sociale cohesie en actief burgerschap ontplooit de school diverse activiteiten, zoals bezoeken aan

gebedshuizen (kerk en moskee) en aandacht voor de belangrijke feesten in de verschillende geloven (Holi Phagwa, Diwali, Suikerfeest, Kerstmis en Pasen). Ouders worden bij deze activiteiten altijd uitgenodigd. Ontwikkelkansen voor de school liggen bij het onderwijs voor de woordenschatontwikkeling, een taalrijke leeromgeving in de groepen, de bevordering van de spreek- en luistervaardigheid van leerlingen en een aanbod voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen.

De school houdt zicht op de ontwikkeling van leerlingen middels het leerlingvolgsysteem dat consequent wordt bijgehouden. De intern begeleider en leraren analyseren de toetsresultaten van taal en rekenen om de onderwijsbehoeften van de leerlingen te bepalen. Deze leggen zij vast in groepsoverzichten en werken de instructie en verwerking uit in drie niveaus. De organisatie van de les is vastgelegd in groepsplannen. De inspectie merkt op dat het nodig is concreet in kaart te brengen welke onderdelen van de leerstof de leerlingen wel/niet beheersen en dat deze bevindingen opgenomen worden in de groepsplannen. Leraren zullen hierdoor beter in staat zijn om het profijt van het onderwijs bij de leerlingen te bepalen en kunnen hiermee beter aansturen op hogere opbrengsten.

Het didactisch handelen is voldoende. Tijdens de lesbezoeken waren de leerlingen betrokken, heerste er een taakgerichte werksfeer en was het pedagogisch handelen van leraren prettig. Wel kunnen leraren bij de instructie en verwerking van de leerstof meer rekening houden met de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dit hebben ze wel vastgelegd in de groepsoverzichten en de groepsplannen en zullen er zich in de praktijk nog verder in moeten ontwikkelen. Ook kan de interactie tussen leraar en leerlingen, of tussen de leerlingen onderling bevorderd worden. De directie is zich hiervan bewust en besteedt daarom dit jaar extra aandacht aan het handelingsgericht werken. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld.

Voor leerlingen die structureel onderwijs krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, of voor leerlingen die extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, zijn ontwikkelingsperspectieven opgesteld.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

De school heeft een prettig en ondersteunend schoolklimaat, waarin leerlingen met veel plezier naar school gaan. Er zijn duidelijke gedrags- en omgangsregels,

die nageleefd worden. De school heeft veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen. Dit is nodig, want de verscheidenheid aan nationaliteiten, geloven, culturen en thuistalen is groot. Dit leidt tot grote verschillen in de beheersing van de Nederlandse taal en omgaan met elkaar. Het lukt de directie en leraren dat leerlingen en ouders op een vriendelijke en respectvolle manier met elkaar omgaan. Vanaf dit schooljaar is de focus komen te liggen op de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. Zo heeft de school als doel om hogere eind- en tussenopbrengsten te behalen voor taal en rekenen en voert zij daarom een opbrengstgerichte werkwijze in.

Het is zichtbaar dat directie, leraren en ouders veel belang hechten aan een veilige schoolomgeving en dit ook uitdragen naar buiten. Leerlingen en ouders geven aan dat directie en leraren bij incidenten direct handelen en het gesprek met de ouders aangaan. De school heeft een veiligheidsbeleid dat gericht is op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het programma De Vreedzame School is ingevoerd. Leerlingen zijn getraind om als mediator op te treden in de school. De ouders hebben actieve rol om de veiligheid in en om de school te bevorderen en in stand te houden.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De directie heeft de onderwijskundige koers uitgestippeld en het team heeft al duidelijke stappen gezet op het gebied van de speerpunten opbrengst- en handelingsgericht werken. De verbetering van het onderwijs doet de directie planmatig en systematisch. Er is voor dit schooljaar een plan van aanpak opgesteld voor de kwaliteitsverbetering van het onderwijs, dat de directie samen met het team evalueert.

De visie op het onderwijs wordt door het gehele team gedragen en de bereidheid bij de leraren om de onderwijsvisie te realiseren is groot. Leraren geven aan dat ze het prettig vinden dat ze ruimte voor eigen inbreng krijgen tijdens overleggen en individuele gesprekken met de directie of intern begeleider.

De directie en team staan constant in dialoog met de omgeving en leggen op betrouwbare en toegankelijke wijze verantwoording af over ambities, doelen en resultaten. De school heeft een leerlingenraad. Op deze manier krijgen leerlingen ruimte om hun mening te geven en mee te praten over het onderwijs

en gebeurtenissen op school. Leraren gaan op huisbezoek om nader kennis te maken met de leerling en zijn/haar ouders.

De oudergeleding van de medezeggenschapsraad speelt een actieve rol bij de schoolontwikkeling. De betrokkenheid van ouders is over de hele linie toegenomen. Ouders hebben in het gesprek met de inspectie aangegeven dat ze gehoord worden en dat ze zich erg betrokken voelen tot de school. Ze geven aan dat de school laagdrempelig is en op open wijze communiceert over het onderwijs en de vorderingen van hun kind(eren).

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Drie Linden.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur heeft uw bezoek als zeer waardevol ervaren.

Het beeld dat u van de school heeft, komt overeen met de wijze waarop bestuur en school zelf aankijkt tegen de ontwikkeling op de Drie Linden.

U heeft de school op 10 kwaliteitsgebieden beoordeeld. Vijf kwaliteitsgebieden, die in de school prioriteit hebben, worden door de inspectie met een "goed" beoordeeld.

De overige vijf kwaliteitsgebieden worden door u beoordeeld met een voldoende. Uit onze eigen analyse blijkt ook dat hier nog winst voor de school is te behalen. In het jaarplan 2015-2016 staan al maatregelen om ook deze zaken verder te verbeteren.

Voor de doelen/middelen/borging verwijzen wij naar het schoolplan 2015-2019 van De Drie Linden en het Plan van aanpak (dat door de school in samenwerking met het Haags Centrum voor Onderwijsontwikkeling is opgesteld). Deze documenten zijn in uw bezit.

Het bezoek is in een prettige sfeer verlopen. De presentatie van uw bevindingen (klassenbezoeken en gesprekken met kinderen, ouders en teamleden) aan het einde van de dag aan het team en vertegenwoordiging van het bestuur is als prettig, deskundig en opbouwend ervaren.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook De Drie Linden.

Op 28 september 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 28 september 2015 aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.